

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

XXVI. De Maledicis. D. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

„puberis multa pecuniaria à patre exigatur; & Lege Civili nunquam pater tenetur de suis ad pœnam pecuniariam pro delicto filii etiam puberis, quia nemo alienæ culpæ fit succedaneus, nec pater pro filio conveniendus, sed culpa suum tenet auctorem. Ita *Leur. h. t. q. 389.*

TITUL. XXIV. XXV. & XXVI.

De Clerico Venatore; de Clerico Percussore; & de Maledicis.

I. H. T. 24. statuitur c. 1. „Episcopum, „Presbyterum aut Diaconum canes, aut accipitres, aut hujusmodi ad vendandum habere non licet; quòd si quis „talium personarum in hac voluptate sæpius detentus fuerit, si Episcopus est, „tribus mensibus à Communione; si Presbyter, duobus; si Diaconus, ab omni „officio suspendatur. Et c. 2. Omnibus „servis Dei, i. e. Clericis, ut Venationes „& sylvaticas vagationes cum canibus, „aut accipitres & ut falcones non habeant, interdicitur. Unde Clericis non prohibetur venatio modesta cum paucis canibus recreationis vel utilitatis gratiâ, (ut nec piscatio, quam Apostoli etiam post conversionem exercuerunt) sed venatio frequens & clamosa, quæ statum
Cle-

592 LIB. V. TIT. XXIV. XXV. & XXVI.
Clericalem dedecet; nam crebra & intem-
perata calidi sanguinis animalium effusio
excitat in homine asperitatem & trucu-
lentiam contra mansuetudinem. Ast, ut ait
Wagn. h. t. rigori horum Canonum pro
dolor! hodie consuetudo contraria mul-
tum derogavit, quamvis Clerici venato-
res ob neglectum Divinorum, oppressio-
nem subditorum variaque scandala saepe
excusari nequeant à peccato gravi.

II. Quia exemplo Christi Clericos de-
cet mansuetudo, dedecet percussio & rixa-
tio, hinc c. i. h. t. sancitur: „Si quis in
„aliquo Ecclesiastico gradu sacratus per-
„cussor fuerit, corripitur à crimine; si
„non emendaverit, deponatur. Si percu-
tendo alterum mutilaverit vel occiderit,
incurrit irregularitatem; aut si Clericum
percusserit, est excommunicatus ex *Can.*
Si quis suadente; secus, si seipsum ex furore
percutiat, ut docet *Pichler Decis.* 169.
Verum h. t. Clericis tantum prohibetur
enormis percussio, nam intuitu disciplinae
licet Presbytero leviter percutere discipu-
lum, adolescentes Divina turbantes; imò
Judici Ecclesiastico licet poenam fustium
imponere, dum tamen per eam ad sangui-
nis effusionem non perveniatur, ut ait
Gonz. h. t. qui c. i. de *Calumn.* tradit, Ec-
clesiam ideo morem retinuisse, ut quadra-

genarius numerus ictuum unâ vice non excedatur, ne pœna Ecclesiastica in crudelitatem & vindictam sanguinis, ut dicitur c. 14. *de Raptoribus*, transeat. Sâltē Episcopus, quem *juxta Apost. 1 Tim. 3. oportet esse non - percussorem*, Clericum delinquentem per se verberare non potest, sed solū per alium Clericum, si haberi possit, non laicum. Varii tamen Ordines ex privilegio Apost. possunt suos Clericos per religiosos laicos seu conversos verberibus castigare. Ita DD. passim.

III. Non solū manu, sed etiam linguâ fit percussio seu MALEDICTUM, éstque vel *Blasphemia*, de qua in *Nucl. Theol. Exam. 17. n. 3. §. 2.* Circa quam speciales pœnæ Canonice c. 2. h. t. statuuntur: vel *Detractio*, aut *Calumnia* seu contumelia, v. g. dum crimen alicui in faciem objicitur, de quibus in *Nucl. Theol. Exam. 9. n. 3. §. 4.* specialiter h. t. c. 1. decernitur, Clericus, qui coram astantibus verba quædam in depressionem & contumeliam Rom. Ecclesiæ protulit, à temeritate sua per suspensionem officii & Beneficii app. rem. compefcatur, ut pœna illius aliis terrorem incutiat, ne de cætero contra Rom. Ecclesiā in talia verba prorumpant. Dicitur in *contumeliam Rom. Ecclesiæ*, (in sexta collectione legitur: *Officii & Beneficii Apost.*) quia

594 LIB. V. TIT. XXVII. XXVIII. XXIX. & XXX.
mansuetudo Christi, cuius Papa in terris
est Vicarius, requirit, ut Maledictum in
suam personam remittat. Insigne exem-
plum dedit PIUS V. qui famoso carmine in
sua persona offensus Reum sic affatus: *Su-
tu mihi ut summo Pontifici maledixisses, im-
punè non fores: Verùm quia in Fratrem
Michaëlem* (hoc nomen ei ut Religioso
erat) *convitia iactasti, liber abi.* Nihilominus si quis in Episcopum vel Prælatum
proferat maledictum, non quidem ab ipso
læso *Can. inter querelas* puniendus, qui
nullus superiorem habens est Iudex in
propria causa, sed arbitrio alterius Iudicis
pro qualitate delicti corrigendus. Ita *Res-
fenst. b. t.* Quod superioribus notandum.

TIT. XXVII. XXVIII. XXIX. & XXX.

*De Clerico excommunicato, deposito
interdicto ministrante. Item de Clerico
non ordinato ministrante; de Clerico
per saltum promotio; Et de eo, qui
furtivè Ordinem suscepit.*

I. CLERICUS EXCOMMUNICATUS Excom-
municatione majori (idem est de
Clerico Interdicto, i. e. suspenso) esto tol-
leratus, si temerè se ingerens exercent
actum sacri Ordinis, est deponendus, fit-
que